

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2001-2002

27 MAART 2002

Wetsontwerp tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij

Evocatieprocedure

AMENDEMENTEN
ingediend na de goedkeuring
van het verslag

Nr. 47 VAN DE HEER D'HOOGHE

(Subsidiair amendement op amendement nr. 25)

Art. 7

In de tweede zin van dit artikel de woorden «in artikel 6, § 1, 1°, 2° en 3°» vervangen door de woorden «in artikel 6, § 1, 1° en 2°».

Verantwoording

Artikel 7, tweede zin, van het wetsontwerp bepaalt dat de Nationale Loterij het monopolie krijgt voor de organisatie van loterijen (1°), kansspelen (2°) en alle vormen van weddenschap-

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-1003 - 2001/2002:

- Nr. 1: Ontwerp geëvoeerd door de Senaat.
- Nrs. 2 en 3: Amendementen.
- Nr. 4: Verslag.
- Nr. 5: Tekst verbeterd door de commissie.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2001-2002

27 MARS 2002

Projet de loi relatif à la rationalisation du fonctionnement et de la gestion de la Loterie nationale

Procédure d'évocation

AMENDEMENTS
déposés après l'approbation
du rapport

Nº 47 DE M. D'HOOGHE

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 25)

Art. 7

Dans la deuxième phrase de cet article, remplacer les mots «à l'article 6, § 1er, 1°, 2° et 3°» par les mots «à l'article 6, § 1er, 1° et 2°».

Justification

L'article 7, deuxième phrase, du projet de loi prévoit que la Loterie nationale obtient le monopole de l'organisation des loteries (1°), des jeux de hasard (2°) et de toutes les formes de paris et

Voir:

Documents du Sénat:

2-1003 - 2001/2002:

- Nº 1: Projet évoqué par le Sénat.
- Nºs 2 et 3: Amendements.
- Nº 4: Rapport.
- Nº 5: Texte corrigé par la commission.

pen en wedstrijden (3°), voor zover er voor de organisatie van deze diensten gebruikgemaakt wordt van de informatiemaatschappij-instrumenten.

Het amendement strekt er enkel toe dit voorgenomen monopolie voor weddenschappen (3°) te schrappen, aangezien zowel de Raad van State in zijn advies als diverse rechtsgeleerden gespecialiseerd in «internet betting» van oordeel zijn dat dit voorgenomen monopolie inzake weddenschappen onwettelijk is omwille van verschillende redenen:

1. Strijdigheid met de grondwettelijke bepalingen inzake bevoegdhedsverdeling tussen de federale overheid en de gemeenschappen (artikel 127 van de Grondwet en artikel 4, 9°, wet van 8 augustus 1980):

De bevoegdheid voor het reguleren van onder andere sportweddenschappen is een bevoegdheid van de gemeenschapsminister bevoegd voor Sport. Zie immers de wet van 26 juni 1963 betreffende «de aanmoediging van de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtleven en het toezicht op de ondernemingen die wedstrijden van weddenschappen op sportuitslagen inrichten», laatst gewijzigd bij decreten van de Vlaamse Gemeenschap.

Door bij de federale wet een monopolie toe te kennen aan een instantie voor alle vormen van weddenschappen en wedstrijden, worden de bevoegdheden van de Gemeenschappen ter zake volledig miskend, hetgeen de wet vernietigbaar maakt voor het Arbitragehof.

2. Strijdigheid met de grondwettelijke bepalingen inzake gelijkheid en non-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet):

Het voorgenomen monopolie zou zonder gerechtvaardigde reden de bestaande en op heden volkomen wettelijke organisaties van internet-sportweddenschappen verbieden, zowel die met vergunning voor onderlinge weddenschappen, als die zonder vergunning voor weddenschappen tegen vaste notering (sportweddenschappen worden uitdrukkelijk uitgesloten uit het toepassingsgebied van de kansspelenwet en vallen slechts onder de wet van 26 juni 1963 voor zover het onderlinge weddenschappen betreft, waardoor sportweddenschappen tegen vaste notering, zowel offline als online zonder vergunning kunnen worden georganiseerd).

Deze maatregel is discriminatoir, niet noodzakelijk en disproportioneel jegens het voorgehouden doel, met name het matigen van de spelen. Er is geen verantwoordbare reden waarom het monopolie enkel internetweddenschappen zou moeten betreffen en niet de offline sportweddenschappen om de spelen te matigen. De bestaande en wettelijke internetoperatoren van sportweddenschappen worden dus niet alleen gediscrimineerd tegenover de Nationale Loterij, die ter zake een monopolie krijgt, maar tevens tegenover hun collega's-concurrenten, de offline operatoren.

3. Stijdigheid met de bepalingen van het Europees gemeenschapsrecht inzake vrijheid van diensten (artikel 49 van het EG-Verdrag):

Het wetsontwerp dat de Nationale Loterij onttrekt aan de kansspelenwet en het toezicht van de Kansspelcommissie, doorstaat de toets met het Europees recht niet, zoals blijkt uit de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie (arresten Schindler, Läärä en Zenatti), vooreerst op grond van de motivering vermeld onder punt 2, en tevens omdat de doelstellingen van het wetsontwerp op generlei wijze de discriminatie verantwoorden, noch kunnen verantwoorden, ten nadele van de particuliere sector van weddenschappen (geregionaliseerde materie) en kansspelen, die onder het strikte regime opereren van de wet van 7 mei 1999 (kansspelenwet), met strikte uitbatingsvoorwaarden (maximum uurverlies, registratie speler, beperkte inzet- en wintsmogelijkheden, ...). Zie commentaren Raad van State en advocaat J. De Smet hieromtrent op www.bla.yucom.be/nouvellepage6.htm.

de concours (3°), pour autant que pour l'organisation de ces services, il est fait usage des outils de la société de l'information.

L'amendement vise à supprimer pour les seuls paris (3°) le monopole envisagé, dès lors que tant le Conseil d'État dans son avis que plusieurs juristes spécialisés dans les «paris sur internet» estiment que ce monopole envisagé en matière de paris est illégal, et ce pour plusieurs raisons :

1. Incompatibilité de l'article 7 et des dispositions constitutionnelles en matière de répartition des compétences entre l'autorité fédérale et les communautés (article 127 de la Constitution et article 4, 9°, de la loi du 8 août 1980):

Le pouvoir de régler, notamment, les paris sportifs est une compétence du ministre communautaire qui a le sport dans ses attributions. Voir, en effet, la loi du 26 juin 1963 relative à l'encouragement de l'éducation physique, de la pratique des sports et de la vie en plein air ainsi qu'au contrôle des entreprises qui organisent des concours de paris sur les résultats d'épreuves sportives, modifiée en dernier lieu par des décrets de la Communauté flamande.

En conférant à une institution un monopole pour toutes les formes de paris et de concours, la loi fédérale méconnaît les compétences des Communautés en la matière, ce qui la rend passible d'annulation par la Cour d'arbitrage.

2. Incompatibilité de l'article 7 et des dispositions constitutionnelles en matière d'égalité et de non-discrimination (articles 10 et 11 de la Constitution):

Le monopole envisagé interdirait, sans raison justifiée, les organisations existantes et, à ce jour, parfaitement légales de paris sportifs sur internet, tant celles, avec licence, de paris mutuels que celles, sans licence, de paris à cotes fixes (les paris sportifs sont explicitement exclus du champ d'application de la loi relative aux jeux de hasard et ne ressortissent à la loi du 26 juin 1963 que dans la mesure où il s'agit de paris mutuels, de sorte que les paris à cotes fixes peuvent être organisés sans licence, tant hors ligne qu'en ligne).

Cette mesure est discriminatoire, superflue et disproportionnée par rapport à l'objectif poursuivi, qui est de modérer l'activité de jeu. Il n'existe aucune raison justifiable pour que le monopole visant à modérer les activités de jeu ne concerne que les paris sur internet et non les paris sportifs hors ligne. Les opérateurs existants et légaux de paris sportifs sur internet ne sont donc pas seulement discriminés vis-à-vis de la Loterie nationale mais le sont aussi vis-à-vis de leurs collègues concurrents, c'est-à-dire les opérateurs hors ligne.

3. Incompatibilité du projet de loi et des dispositions du droit communautaire européen en matière de liberté des services (article 49 du Traité CE):

Le projet de loi qui soustrait la Loterie nationale à l'application de la loi sur les jeux de hasard et au contrôle de la Commission des jeux de hasard est incompatible avec le droit européen, comme le montre la jurisprudence de la Cour européenne de Justice (arrêts Schindler, Läärä et Zenatti), tout d'abord au vu de la motivation figurant au point 2, et ensuite parce que les objectifs du projet de loi ne justifient ni ne peuvent justifier en aucune manière la discrimination opérée au détriment du secteur privé des paris (matière régionalisée) et des jeux de hasard, qui sont soumis au régime sévère de la loi du 7 mai 1999 (loi sur les jeux de hasard), avec de strictes conditions d'exploitation (montant maximum de perte horaire, enregistrement du joueur, possibilités limitées de mise et de gain, ...). Cfr. les commentaires en la matière du Conseil d'État et de maître J. De Smet, avocat, sur le site www.bla.yucom.be/nouvellepage6.htm.

Nr. 48 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 20bis (nieuw)

Een artikel 20bis invoegen, luidende:

«Art. 20bis. — Met het oog op het verstrekken van informatie aan de gerechtelijke diensten, enerzijds, en de controlerende instanties van de kansspelsector, anderzijds, wordt een observatorium voor internetgebruik opgericht. Dit observatorium heeft als taak onwettige handelspraktijken, respectievelijk het aanbod van kansspelen via internet te detecteren en de hogervernoemde instanties te informeren over het bestaan ervan, alsook over de technische en commerciële mogelijkheden ervan. Jaarlijks wordt een activiteitenverslag over de werkzaamheden bezorgd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat en aan de ministers bevoegd voor de Justitie en voor de Nationale Loterij en de Kansspelcommissie. »

Verantwoording

Om ervoor te zorgen dat internet voldoende wordt gecontroleerd en het misbruik ervan zoveel mogelijk worden vermeld, is een bijkomend studiecentrum of observatorium een vereiste. We opteren voor de oprichting van een observatorium voor internetgebruik dat tot taak zou hebben het internet doorlopend te scannen naar aangeboden spelen en onwettige handelspraktijken.

De bevoegde controlerende instanties worden over de vaststellingen geïnformeerd.

Het observatorium stelt een jaarlijks verslag van zijn activiteiten op dat wordt voorgelegd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat en aan de ministers bevoegd voor de Justitie en voor de Nationale Loterij en de Kansspelcommissie.

Jacques D'HOOGHE.

*
* *

OPNIEUW INGEDIENDE AMENDEMENTEN

Art. 2bis (n)

— Nr. 18: van de heer D'Hooghe.

Art. 3

— Nrs. 19 en 20: van de heer D'Hooghe.

Art. 6

— Nrs. 21 tot 24: van de heer D'Hooghe.

— Nr. 45: van de heren Verreycken en Creyelman.

Nº 48 DE M. D'HOOGHE

Art. 20bis (nouveau)

Insérer un article 20bis, rédigé comme suit:

«Art. 20bis. — En vue de la transmission d'informations aux services judiciaires, d'une part, et aux instances de contrôle du secteur des jeux de hasard, d'autre part, il est créé un observatoire de l'utilisation d'internet, chargé de détecter les pratiques commerciales illégales, et l'offre de jeux de hasard sur internet, et d'aviser les instances susvisées de l'existence de ces pratiques et des possibilités techniques et commerciales qu'elles offrent. Cet observatoire soumettra chaque année un rapport d'activité à la Chambre des représentants et au Sénat, de même qu'aux ministres qui ont la Justice, la Loterie nationale et la Commission des jeux de hasard dans leurs attributions. »

Justification

Il est nécessaire de créer un centre d'étude supplémentaire si l'on veut être en mesure de contrôler de manière suffisante l'utilisation d'internet et de prévenir les abus dans la mesure du possible. Nous optons pour la création d'un observatoire de l'utilisation d'internet qui serait chargé de scruter la toile en permanence pour détecter les jeux qui y sont proposés, ainsi que les éventuelles pratiques commerciales illégales.

Les constatations de cet observatoire devraient être transmises aux instances de contrôle compétentes.

L'observatoire devrait rédiger chaque année un rapport d'activité qui serait soumis à la Chambre des représentants et au Sénat, ainsi qu'aux ministres qui ont la Justice, la Loterie nationale et la Commission des jeux de hasard dans leurs attributions.

*
* *

AMENDEMENTS REDÉPOSÉS

Art. 2bis (n)

— Nº 18: de M. D'Hooghe.

Art. 3

— N°s 19 et 20: de M. D'Hooghe.

Art. 6

— N°s 21 à 24: de M. D'Hooghe.

— Nº 45: de MM. Verreycken et Creyelman.

Art. 7

— Nrs. 25 en 26: van de heer D'Hooghe.

Art. 8

— Nr. 27: van de heer D'Hooghe.

Art. 12

— Nr. 28: van de heer D'Hooghe.

Art. 13

— Nr. 29: van de heer D'Hooghe.

Art. 18

— Nrs. 30 tot 32: van de heer D'Hooghe.

Art. 21

— Nr. 33: van de heer D'Hooghe.

Art. 22

— Nr. 46: van de heren Verreycken en Creyelman.

Art. 39

— Nr. 37: van de heer D'Hooghe.

Art. 39bis (n)

— Nr. 38: van de heer D'Hooghe.

**Art. 39ter (n)
(oud art. 39quinquies)**

— Nr. 41: van de heer D'Hooghe.

**Art. 39quater (n)
(oud art. 39sexies)**

— Nr. 42: van de heer D'Hooghe.

**Art. 39quinquies (n)
(oud art. 39septies)**

— Nr. 43: van de heer D'Hooghe.

Art. 7

— Nos 25 et 26: de M. D'Hooghe.

Art. 8

— № 27: de M. D'Hooghe.

Art. 12

— № 28: de M. D'Hooghe.

Art. 13

— № 29: de M. D'Hooghe.

Art. 18

— Nos 30 à 32: de M. D'Hooghe.

Art. 21

— № 33: de M. D'Hooghe.

Art. 22

— № 46: de MM. Verreycken et Creyelman.

Art. 39

— № 37: de M. D'Hooghe.

Art. 39bis (n)

— № 38: de M. D'Hooghe.

**Art. 39ter (n)
(ancien art. 39quinquies)**

— № 41: de M. D'Hooghe.

**Art. 39quater (n)
(ancien art. 39sexies)**

— № 42: de M. D'Hooghe.

**Art. 39quinquies (n)
(ancien art. 39septies)**

— № 43: de M. D'Hooghe.